

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Filozofia religii (Wykład), PG_00149004						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Metafizyki, Filozofii Religii i Filozofii Współczesne						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marek Pepliński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Dodatkowe informacje: Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z problematyką filozofii religii, jej metodami i głównymi stanowiskami dotyczącymi wybranych aspektów religii, w tym pojęć i twierdzeń mieszczących się w obszarze stanowiska teistycznego. Przygotowanie studenta do rozumienia zjawiska religii, jej wymiaru poznawczego, praktycznego i społecznego oraz zdobycie elementarnych umiejętności krytycznej refleksji nad religią w jej różnych wymiarach. Zaznajomienie z różnymi filozoficznymi ujęciami i wyjaśnieniami poszczególnych aspektów religii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_K03] Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania w obszarze filozofii religii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U04] Czyta i interpretuje tekst filozoficzny	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K01] Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W04] Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi	Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi w obszarze filozofii religii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_W05] Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury	Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_U13] Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych	Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim w obszarze filozofii religii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_W09] Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_U07] Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U05] Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów w obszarze filozofii religii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	<p>Podstawowe i wybrane zagadnienia z obszarów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Typy nauk religiológicznych. Problematyka filozofii religii. Naturalizm (w religiológii) i jego wartość / funkcje. "Natura" religii - religia i religie. 2. Epistemologia i semiotyka religii <ol style="list-style-type: none"> 1. Problem języka religijnego, jego znaczenia i funkcji. Klasyczny podział teorii znaczenia wypowiedzi językowych dotyczących Boga. Przekonania religijne. Wiara a wierzenia religijne. Natura wiary religijnej. Wiara, teizm, ateizm. 2. Doświadczenie religijne. 3. Nauki a religie. 4. Poznawalność istnienia i przymiotów (atrybutów) Boga. Via negationis, causalitatis, eminentiae. Religijne i filozoficzne pojęcia Boga. Prostota. Niezmiennność i wieczność Boga. Wiedza Boga. Wszemoc Boga. Co może a czego nie może wszechmocna Istota? Dobroć Boga i Jego wolność. Wymiary moralne religii i (idei) Boga. 5. Poznawalność istnienia Boga. <ol style="list-style-type: none"> 1. Argumenty za i przeciwko istnieniu Boga. Natura argumentów za i przeciwko istnieniu Boga / posiadaniu przezeń odp. przymiotów. Klasyfikacja argumentów. Wybrane argumenty na istnienie Boga klasycznego teizmu. Argumenty przeciwko istnieniu Boga. Teodycea i tzw. problem zła. Zło a ateizm. 2. Cuda i działanie Boga w świecie. 3. Różnorodność religijna i jej filozoficzne interpretacje. 4. Śmierć, zmartwychwstanie, reinkarnacja, życie "po śmierci". Eschatologia a filozofia religii. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>Z powodów respektowania ECTS warunkiem UNIEMOŻLIWIĄCYM kwalifikację (przystąpienie do egzaminu / zaliczenie) jest nieobecność na zajęciach w wymiarze 8 i więcej dla 15 zajęć. Jest to niezależne od tego, czy nieobecności te mają przyczynę w chorobie, zdarzeniu losowym czy w organizacji zdarzeń etc. W szczególnych wypadkach Prowadzący zostawia sobie prawo do wyznaczenia sposobu odpracowania nieobecności. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa i sprawdzana. Nieobecność na czterech i więcej zajęciach skutkuje automatycznie obniżeniem rezultatu kwalifikacji o wartość 1/2 lub 1 (Dla 15, 4-5 nieobecności = -1/2; 6-7 = -1.)</p>		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin ustny lub pisemny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Davies, B. (2006). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog.</p> <p>Elders, L. J. (1992). <i>Filozofia Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Granat, W. (1968). <i>Teodycea. Istnienie Boga i jego natura</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.</p> <p>Mackie, L. (1997). <i>Cud teizmu. Argumenty za istnieniem Boga i przeciwko istnieniu Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Meister, Ch. (2018). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej.</p> <p>Vardy, P. (2004). <i>Krótko o filozofii Boga</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak.</p> <p>Wojtysiak, J. (2013). <i>Wprowadzenie do teologii naturalnej</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Wszótek, S. (2004). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Zagzebski, L. (2012). <i>Wprowadzenie historyczne do filozofii religii</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Ziemiański, S. (1995). <i>Teologia naturalna. Filozoficzna problematyka Boga</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>II. Wybrane pozycje studiowane samodzielnie przez studenta.</p> <p>Anzelm z Canterbury. (2010). <i>Monologion; Proslogion</i> (przeł. T. Włodarczyk, oprac. I. E. Zieliński). Kraków: Wydawnictwo Marek Derewiecki.</p> <p>Barbour, I. G. (1993). Jak układają się stosunki między nauką a teologią? <i>Zagadnienia Filozoficzne w Nauce</i>, 15, 322. https://www.obi.opoka.org.pl/zfn/015/zfn01501Barbour.pdf</p> <p>Bejze, B. (1982). <i>W kierunku Boga</i>. Warszawa: Instytut Wydawniczy Pax.</p> <p>Bronk, A. (2003). <i>Podstawy nauk o religii</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.</p> <p>Collicutt McGrath, J., & McGrath, A. (2007). <i>Bóg nie jest urojeniem. Złudzenie Dawkinsa</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Davies, B. (2006). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog.</p> <p>Dawkins, R. (2007). <i>Bóg urojony</i>. Warszawa: Wydawnictwo CiS.</p> <p>Elders, L. J. (1992). <i>Filozofia Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Gadacz, T., & Pepliński, M. (2002/2003). Teodycea. W <i>Religia. Encyklopedia PWN</i>. Warszawa: PWN.</p> <p>Galewicz, W. (brak daty). <i>O religijnym uzasadnianiu norm etycznych</i>. OPOKA. https://opoka.org.pl/biblioteka/F/FE/religia_normy_et.html</p> <p>Gilson, É. (1973). Trzy wykłady na temat istnienia Boga. W B. Bejze (red.), <i>Studia z filozofii Boga</i> (t. II, s. 764). Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej.</p> <p>Granat, W. (1968). <i>Teodycea. Istnienie Boga i jego natura</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.</p> <p>Heschel, A. J. (2007). <i>Bóg szukający człowieka</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak.</p> <p>Hick, J. (1994). <i>Argumenty za istnieniem Boga</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak.</p> <p>Judycki, S. (2010). <i>Bóg i inne osoby. Próba z zakresu teologii filozoficznej</i>. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.</p> <p>Judycki, S. (2014). <i>Książeczka o człowieku wierzącym</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Kłoczowski, J. A. (1994). <i>Między samotnością a wspólnotą</i>. Tarnów: Biblos.</p>

		<p>Koszałko, M., & Pepliński, M. (2016). Prostota. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 87107). Kraków: Wydawnictwo WAM. http://bit.ly/2FP1sTo</p> <p>Koszałko, M., & Pepliński, M. (2016). Wszegmoc. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 3759). Kraków: Wydawnictwo WAM. http://bit.ly/2TetOJB</p> <p>Łukasiewicz, D. (2016). Wszegwiedza. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 6173). Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Łukasiewicz, D. (2020). <i>Studia z filozofii religii i teodycei</i>. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW.</p> <p>Mackie, L. (1997). <i>Cud teizmu. Argumenty za istnieniem Boga i przeciwko istnieniu Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Meister, Ch. (2018). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej.</p> <p>Meyer, S. C. (2022). <i>Powrót hipotezy Boga: Trzy odkrycia naukowe ujawniające celowość Wszegświata</i> (tłum. A. Gomola). Fundacja Prodoteo. (Oryginalna praca opublikowana w 2021 roku).</p> <p>Mordarski, R. (2016). Wszegność. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 141153). Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Moskal, P. (brak daty). Doświadczenie religijne. W <i>Powszechna Encyklopedia Filozofii</i>. http://ptta.pl/pef/pdf/d/doswiadczeniereligijne.pdf</p> <p>Pepliński, M. (2010). Alvina Plantingi koncepcja racjonalności przekonań religijnych na tle głównych stanowisk w XX-wiecznej analitycznej epistemologii religii. W A. Chmielecki (red.), <i>Rozum i przestrzeń racjonalności</i> (s. 99127). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.</p> <p>Pepliński, M. (2011). Analityczna epistemologia religii ostatnich pięciu dekad. <i>Filo-Sofija</i>, 15(4), 919938.</p> <p>Pepliński, M. (2015). Problematyka wszegmocy Boga rzeczy nowe i stare. <i>Filo-Sofija</i>, 30(3), 1144. http://bit.ly/2UddAjW</p> <p>Pepliński, M. (2016). Dobroć. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 121140). Kraków: Wydawnictwo WAM. http://bit.ly/2RhFRZN</p> <p>Pike, N. (2008). Boża wszegwiedza a dobrowolne działanie. <i>Roczniki Filozoficzne</i>, 56(2), 404422.</p> <p>Plantinga, A. (1995). <i>Bóg, wolność i zło</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak.</p> <p>Plantinga, A. (2008). O rozwiązaniu Ockhama. <i>Roczniki Filozoficzne</i>, 56(2), 423461.</p> <p>Plantinga, A. (2011). O uznawaniu przekonania, że Bóg istnieje jako podstawowego (tłum. M. Pepliński). <i>Filo-Sofija</i>, 15(4), 981999.</p> <p>Rutkowski, T. (1973). Czy posiadamy dowody na istnienie Boga? W B. Bejze (red.), <i>Studia z filozofii Boga</i> (t. II, s. 354366). Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej.</p> <p>Salamon, J. (red.). (2016). <i>Przewodnik po filozofii religii: Nurt analityczny</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Schaeffler, R. (1989). <i>Filozofia religii</i>. Częstochowa: Wydawnictwo Święty Paweł.</p> <p>Strzyżyński, P. (2009). <i>Koncepcja wiary teistycznej w filozofii religii Johna Hicka</i>. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.</p> <p>Swinburne, R. (2012). Argument z celowości (tłum. R. Mordarski). <i>Analiza i Egzystencja</i>, 18, 5976. http://usfiles.us.szc.pl/pliki/plik_1347740428.pdf</p> <p>Tarnowski, K. (2006). <i>Zarys filozofii wiary</i>. Kraków: Instytut Myśli Józefa Tischnera; Znak.</p> <p><i>Teologia filozoficzna. Bóg i inne osoby</i>. (2013). M. Przanowski & J. Pyda (Red.). PoznańKraków: Wydawnictwo W Drodze.</p> <p>Tomasz z Akwinu. (2001). <i>Summa Theologiae</i>, pars I, q.46; pars II-II, q. 12. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Wojtyśiak, J. (2012). <i>Spór o istnienie Boga</i>. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.</p> <p>Wszolek, S. (2004). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM.</p> <p>Zdybicka, Z. J. (1993). <i>Człowiek i religia</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.</p>
	<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<p>Natura i wartość poznawcza wiary:</p> <p>Faith and Philosophy, Volume 7, Issue 4 (1990) https://place.asburyseminary.edu/faithandphilosophy/vol7/iss4/</p> <p>International Journal for Philosophy of Religion Volume 81, Issue 1-2, April 2017 Special Issue: Approaches to Faith https://link.springer.com/journal/11153/81/1</p>

	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.